

Sygn. akt III AUa 513/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Daria Stanek
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak (spr.) SSA Maciej Piankowski
Protokolant:	sekr.sądowy Wioletta Blach

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2014 r. w Gdańsku

sprawy E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 listopada 2013 r.,
sygn. akt VII U 1586/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz wnioskodawczyni E. S. kwotę 120,00 (sto dwadzieścia 00/100) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję.

Sygn. akt III AUa 513/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 maja 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. określił E. S. wysokość zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz na Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z należnościami pochodnymi w łącznej kwocie 58.863,72 zł. Organ rentowy wyjaśnił, że na powyższą kwotę składała się należność główna w wysokości 24.125,72 zł oraz odsetki za zwłokę liczone na dzień 15 maja 2008 r. w kwocie 34.738 zł, a nadto wskazał, że zadłużenie powstało w związku z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła E. S. zarzucając jej błędne naliczenie określonego w niej zadłużenia oraz nieprawidłowe zaksięgowanie dokonanych przez nią w drodze realizacji wyroku karnego wpłat oraz domagając się:

zmiany tej decyzji poprzez korektę kwoty zadłużenia w ten sposób, że łączna kwota zadłużenia odwołującej się powinna na dzień 15 maja 2008 r. wynieść, co najwyżej kwotę 56.496,05 (zadłużenie FUS 45.627,21 zł + zadłużenie FUS 8.976,67 zł + zadłużenie FP oraz FGŚP 1.892,84 zł), zasądzenia od organu rentowego na rzecz odwołującej się kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz o rozpoznanie sprawy również pod nieobecność odwołującej się i jej pełnomocnika.

W uzasadnieniu odwołująca wskazała, że dokonane przez nią, w wykonaniu wyroku karnego, wpłaty powinny zostać zaliczone jedynie na poczet należności głównej. W jej ocenie, nie były one wpłatami dobrowolnymi, a związane były ściśle z treścią wydanego przeciwko odwołującej się wyroku, w którym jednoznacznie wskazano, iż odwołująca się zobowiązana jest do zapłaty kwoty 2.000,00 zł na poczet zaległych „składek”, a nie „należności z tytułu składek”, o których mowa w art. 24 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (Dz. U. Nr 137, poz. 887 ze zm.). Zdaniem odwołującej sąd karny nie jest uprawniony do ustalania obowiązku naprawiania szkody z uwzględnieniem jakichkolwiek innych kwot i należności, niż nominalna wysokość danej szkody.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy, podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji oraz wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od płatnika na rzecz tego organu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Ponadto wskazał, że obowiązujące przepisy nie przewidują traktowania, w odniesieniu do należności z tytułu składek, odsetek za zwłokę w zapłacie jako samodzielnych, odrębnych bytów księgowych, nie związanych z konkretną składką za określony okres. Zakład kierując się tą zasadą nie umarza np. samych odsetek, lecz czyni to zawsze w odniesieniu do odsetek w powiązaniu z konkretną, zaległością. Odnośnie zarzutu nie rozpatrzenia wniosku skarżącej o uznanie wobec niej okresu od października 1999 r. do lipca 2002 r. za okres bezskładkowy i ustalenia w związku z tym jej zadłużenia w innej, tj. mniejszej wysokości, organ rentowy wyjaśnił, że zadłużenie wykazane w zaskarżonej decyzji obejmuje nie tylko zaległości z tytułu składek nieopłaconych przez płatnika na własne ubezpieczenie, ale również za zatrudnionych pracowników. Nie można stosować art. 28 i art. 29 ustawy systemowej do składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek (art. 30 ustawy systemowej). Organ ten podkreślił, że ubezpieczona nie złożyła wniosku o umorzenie nieopłaconych składek na podstawie powołanego art. 28 ustawy systemowej.

Wyrokiem z dnia 18 listopada 2013 r. w sprawie VII U 1586/13 Sąd Okręgowy w Gdańsku VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

I. zmienił zaskarżoną decyzję i zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych do rozliczenia składek należnych od płatnika E. S. przy uwzględnieniu zaliczenia kwot wpłaconych przez płatnika składek z wyroku Sądu Rejonowego w Gdańsku XIX Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Pruszczu Gdańskim sygn. akt XIX K 853/03 w kwocie 2000,00 zł wyłącznie na zaległe składki w spornych okresach,

II. zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. na rzecz E. S. kwotę 60,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

E. S. prowadziła działalność gospodarczą (...) na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nr (...) wydanego przez Urząd Gminy w P. dnia 21 listopada 1997 r. Płatnik w związku z prowadzoną działalnością zatrudniał pracowników. Działalność została zakończona z dniem 01 sierpnia 2002 r.

W dniu 04 grudnia 2002 r. organ rentowy skierował do Prokuratury Rejonowej w Pruszczu Gdańskim zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa z art. 218 i 219 Kodeksu karnego. W sprawie niniejszej na wniosek prokuratury toczyło się sądowe postępowanie karne. Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2003 r. Sąd Rejonowy w Gdańsku XIX Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Pruszczu Gdańskim - warunkowo umorzył na okres jednego roku tytułem próby postępowanie wobec E. S. oraz zobowiązał ją do naprawiania szkody w części poprzez spłatę zaległych składek na ubezpieczenie społeczne w kwocie 2.000,00 zł w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

Płatnik w wykonaniu powyższego wyroku dokonał wpłat na poczet zaległych składek na ubezpieczenie społeczne kolejno w kwocie 500,00 zł w dniu 23 listopada 2004 r., w kwocie 500,00 zł w dniu 23 listopada 2004 r. oraz w kwocie 1.000,00 zł w dniu 26 listopada 2004 r.

Organ rentowy zaksięgował wpłaty płatnika w ten sposób, że:

- wpłata z dnia 23 listopada 2004 r. w kwocie 500,00 zł określona na miesiąc luty 1999 r. pokryła składki za luty 1999 r. na FUS w kwocie 190,50 zł należności głównej + odsetki 309,50 zł,

- wpłata z dnia 23 listopada 2004 r. w kwocie 500 zł określona na miesiąc kwiecień 1999 r. pokryła składki za kwiecień 1999 r. na FUS w kwocie 194,80 zł należności głównej + odsetki 305,20 zł, a

- wpłata z dnia 26 listopada 2004 r. w kwocie 1.000,00 zł określona na miesiąc sierpień 1999 roku pokryła składki za miesiąc sierpień 1999 r. na FUS w kwocie 407,40 zł należności głównej + odsetki 592,60 zł.

Na dzień 15 maja 2008 r. zadłużenie płatnika składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych za okres od lutego 1999 r. do lipca 2002 r. wyniosło 47.994,21 zł, w tym należność główna 19.479,21 zł oraz odsetki 28.515,00 zł, na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego za okres od lutego 1999 r. do lipca 2002 r. wyniosło 8.976,67 zł, w tym należność główna 3.777,67 zł oraz odsetki 5.199,00 zł oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od lutego 2000 r. do lipca 2002 r. wyniosło 1.892,84 zł, w tym należność główna 868,84 zł oraz odsetki 1.024,00 zł wraz z dalszymi odsetkami od kwoty głównej od dnia 16 maja 2008 r.

W związku z powyższym, zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 15 maja 2008 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. określił płatnikowi E. S. wysokość zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z należnościami pochodnymi w łącznej kwocie 58.863,72 zł (należność główna - 24.125,72 zł oraz odsetki za zwłokę na dzień 15 maja 2008 r. - 34.738 zł).

Powyższy stan faktyczny był niesporny między stronami. Sąd Okręgowy ustalił go na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, których wiarygodności oraz autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron procesu. Sąd ten również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu.

W ocenie Sądu I instancji odwołanie E. S. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Sąd ten stwierdził, że bezspornym w niniejszym postępowaniu był fakt, iż E. S. jako płatnik podlegała obowiązkowi terminowego uiszczania składek na ubezpieczenie społeczne w okresie prowadzenia działalności gospodarczej oraz że na skutek zaniechań w tym zakresie, wyrokiem z dnia 29 grudnia 2003 r. Sąd Rejonowy w Gdańsku XIX Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Pruszczu Gdańskim m.in. zobowiązał płatnika do naprawienia szkody w części poprzez spłatę zaległych składek na ubezpieczenie społeczne w kwocie 2.000,00 zł w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

Ponadto, niespornym było, że w wykonaniu powyższego wyroku, płatnik dokonał wpłat na poczet zaległych składek na ubezpieczenie społeczne kolejno w kwocie 500,00 zł w dniu 23 listopada 2004 r., w kwocie 500,00 zł w dniu 23 listopada 2004 r. oraz w kwocie 1.000,00 zł w dniu 26 listopada 2004 r.

Sąd Okręgowy zważył, że w niniejszej sprawie spór dotyczył natomiast tego, czy organ rentowy dokonał prawidłowego ustalenia zadłużenia E. S. z tytułu nieopłaconych składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z należnościami pochodnymi w łącznej kwocie 58.863,72 zł, w tym w szczególności, czy w sposób prawidłowy zaksięgował wpłaty kwoty 2000,00 zł w wykonaniu w/w wyroku sądu karnego.

Sąd ten wskazał, że zgodnie z treścią art. 451 § 1 k.c. dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada

na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne.

Jeżeli dłużnik nie wskazał, który z kilku długów chce zaspokoić, a przyjął pokwitowanie, w którym wierzyciel zaliczył otrzymane świadczenie na poczet jednego z tych długów, dłużnik nie może już żądać zaliczenia na poczet innego długu (§ 2).

W braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela spełnione świadczenie zalicza się przede wszystkim na poczet długu wymagalnego, a jeżeli jest kilka długów wymagalnych - na poczet najdawniej wymagalnego (§ 3).

Sąd I instancji zaznaczył jednak, że w postępowaniu karnym istnieją dwie możliwości zasądzenia odszkodowania na rzecz pokrzywdzonego: obowiązek naprawienia szkody, który jest środkiem karnym oraz zasądzenie odszkodowania na rzecz pokrzywdzonego jako powoda cywilnego (art. 415 k.p.k.).

O ile drugi z tych środków ma charakter ściśle cywilny, o tyle środek karny - obowiązek naprawienia szkody - jest w swojej istocie sankcją penalną. Prawo cywilne znajduje zatem w jego przypadku swoje zastosowanie tylko o tyle, o ile nie stoi w kolizji z normami lub zasadami prawa karnego, którą to kolizję należy rozstrzygać na rzecz prawa karnego.

Z powyższego wynika zatem, że prawnokarna istota obowiązku naprawienia szkody powoduje, że pierwszeństwo regulacji karnej nad cywilną ma w jego przypadku charakter uniwersalny: dotyczy wszystkich stadiów postępowania (także wykonawczego), wszystkich organów oraz zarówno norm materialnych, jak i procesowych.

Ponadto istota środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę opiera się na założeniu, że jednym z celów procesu karnego jest rozwiązanie konfliktu pomiędzy sprawcą, a pokrzywdzonym, a sposobem rozwiązania, czy złagodzenia tego konfliktu jest między innymi naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem (kompensacyjna funkcja prawa karnego); Buchała (w:) Buchała, Zoll, s. 358-359.

W wyroku z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie V KK 124/09, publik. LEX nr 519632 Sąd Najwyższy stwierdził, że z samej istoty środka karnego przewidzianego w art. 39 pkt 5 k.k. i art. 46 § 1 k.k. wynika jego prawnokarny, represyjny charakter, dopiero w drugim rzędzie realizujący też funkcję kompensacyjną.

Podkreślenia wymaga, że szkoda podlegająca naprawieniu w wyniku orzeczenia tego środka obejmuje zarówno *damnum emergens* (szkoda rzeczywista), jak i *lucrum cessans* (utracone korzyści); por. Gostyński, *Obowiązek...*, s. 78-83. „Szkodą, do której naprawienia sąd zobowiązuje sprawcę, jest równowartość rzeczywistej szkody wynikłej bezpośrednio z przestępstwa i nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu jej wysokości tych składników i elementów szkody, które wynikły z następstw czynu, np. odsetek” (wyrok S.N. z dnia 04 lutego 2002 r., II KKN 385/01, V KK 149/09, LEX nr 53028).”(...) 3. Określenie ustawowych odsetek przy orzekaniu środka karnego obowiązku naprawienia szkody nie ma podstawy prawnej” (wyrok S.A. w Katowicach z dnia 03 marca 2011 r., II AKa 42/11, LEX nr 846484).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy zważył, że orzeczony wobec E. S. środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody posiadał bezwzględnie prawnokarny i represyjny charakter i w związku z tym, jego wykonanie powinno być ocenione z uwzględnieniem materialnych i procesowych przepisów prawa karnego.

Organ rentowy, po otrzymaniu wpłat od płatnika E. S., dokonał ich zaksięgowania z zastosowaniem przepisów prawa cywilnego, które dopuszcza z kolei możliwość zaksięgowania na poczet zaległych należności ubocznych. W ocenie tego Sądu, z powyższych rozważań wynika jednak, że działanie to nie było prawidłowe, a uiszczona kwota 2000,00 zł powinna zostać zaliczona na poczet należności głównej. W konsekwencji błędnego zarachowania wpłaty, w zaskarżonej decyzji z dnia 15 maja 2008 r. doszło do ustalenia wyższej niż należna kwoty zadłużenia płatnika, w tym zawyżenia kwoty powstałych odsetek.

W związku z powyższym uznając, że decyzja organu rentowego nie odpowiadała prawu, na podstawie art. 477 (14) § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi przepisami, Sąd I instancji orzekł jak w pkt I sentencji wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu – kosztów zastępstwa procesowego E. S. w postępowaniu sądowym-pierwszoinstancyjnym w niniejszej sprawie Sąd ten, kierując się zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461 j.t.) orzekł jak w pkt II sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 23 i 24 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek (...) oraz kolejności rozliczania wpłat na poszczególne fundusze (Dz. U. Nr 165, poz. 1197 ze zm.).

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy dokonał streszczenia postępowań: administracyjnego i sądowego pierwszoinstancyjnego w niniejszej sprawie oraz zakwestionował stanowisko, zgodnie z którym uiszczona przez E. S. tytułem orzeczonego w wyroku z dnia 29 grudnia 2003 r. w sprawie XIX K 853/03 środka karnego kwota 2.000,00 zł powinna zostać zaliczona tylko na poczet należności głównej.

W pierwszej kolejności organ ten zauważył, że wyrok Sądu Najwyższego, na który powołał się w niniejszej sprawie Sąd I instancji nie ma mocy powszechnie obowiązującej i jest wiążący jedynie w konkretnej sprawie.

Zdaniem apelującego wydanie wyroku przez sąd karny nie pozbawia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych prawa do dochodzenia nieopłaconych w terminie i wymagalnych składek według zasad określonych w przepisach regulujących tryb dochodzenia należności z tytułu składek, tj. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek (...) oraz kolejności rozliczania wpłat na poszczególne fundusze (Dz. U. Nr 165, poz. 1197 ze zm.).

Zgodnie z art. 23 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych - od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 ze zm.). Składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata, zwane dalej „należnościami z tytułu składek”, nieopłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej (art. 24 ust. 2 ustawy systemowej). Zatem, w świetle powyższych przepisów obowiązujących organ rentowy - nie można mówić o stosowaniu pierwszeństwa regulacji karnej nad administracyjną, czy cywilną.

Organ rentowy nie kwestionował prawnokarnego charakteru orzeczonego w stosunku do wnioskodawczyni wyrokiem z dnia 29 grudnia 2003 r. środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody (w części), lecz podnosił, że wydanie takiego orzeczenia nie powoduje umorzenia w tym trybie zadłużenia względem ZUS i nie ma wpływu na bieg odsetek, które bieżą, zgodnie z obowiązującymi przepisami od dnia, w którym składka stała się wymagalna. Wskazał, że Zakład rozlicza dokonaną wpłatę proporcjonalnie na pokrycie kwoty zaległych składek oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim w dniu wpłaty pozostaje kwota zaległości z tytułu składek do kwoty odsetek za zwłokę.

W konkluzji organ rentowy wnosił o:

- 1) zmianę wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku, VII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 18 listopada 2013 r., sygn. akt VII U 1586 i utrzymanie w mocy decyzji ZUS O/G. z dnia 15 maja 2008 r znak (...), ewentualnie
- 2) uchylenie w/w wyroku i przekazanie sprawy do ponownego jej rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach instancji odwoławczej.

Pismem procesowym z dnia 13 marca 2014 r., w odpowiedzi na apelację organu rentowego, E. S. wniosła o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od tego organu na rzecz odwołującej się zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchyleciem lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Spór w przedmiotowej sprawie koncentruje się na kwestii, czy kwoty wpłacone przez E. S. w wykonaniu nałożonego na nią w pkt II prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Gdańsku XIX Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Pruszczu Gdańskim z dnia 29 grudnia 2003 r. w sprawie XIX K 853/03 zobowiązania do naprawienia szkody w części poprzez spłatę zaległych składek na ubezpieczenie społeczne w kwocie 2.000,00 zł w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, winny podlegać zaliczeniu na poczet „należności z tytułu składek” w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm., nazywanej dalej ustawą systemową), czy też jedynie na poczet zaległych składek na ubezpieczenie społeczne.

Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy systemowej składki oraz odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata, zwane dalej "należnościami z tytułu składek", nieopłacone w terminie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub egzekucji sądowej.

W przypadku przyjęcia, że kwoty te winny zostać zaliczone na poczet „należności z tytułu składek” wpłaty te podlegałyby zatem zaliczeniu nie tylko na poczet składek, ale również m.in. odsetek za zwłokę. Stosownie do treści § 21 ust. 2 obowiązującego do dnia 21 maja 2008 r. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, wypłaconych zasiłków z ubezpieczeń chorobowego i wypadkowego, zasiłków rodzinnych, pielęgnacyjnych i wychowawczych oraz kolejności zaliczania wpłat składek na poszczególne fundusze (Dz. U. z 1998 r. Nr 165, poz. 1197 ze zm., nazywanego dalej rozporządzeniem) organ rentowy winien wówczas rozliczyć dokonaną wpłatę proporcjonalnie na pokrycie kwoty zaległych składek oraz kwoty odsetek za zwłokę, w stosunku, w jakim w dniu wpłaty pozostaje kwota zaległości z tytułu składek do kwoty odsetek za zwłokę.

Sąd II instancji podziela stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 04 lutego 2002 r. w sprawie II KKN 385/01, publik. LEX nr 53028, zgodnie z którym szkoda, do której naprawienia sąd zobowiązuje sprawcę, jest równoważność rzeczywistej szkody wynikłej bezpośrednio z przestępstwa i nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustalaniu jej wysokości tych składników i elementów szkody, które wynikły z następstw czynu, np. odsetek.

Z treści tego wyroku jednoznacznie wynika, że Sąd Karny zobowiązując sprawcę do naprawienia szkody w całości lub w części na podstawie art. 67 § 3 k.k. nie może uwzględnić przy ustalaniu jej wysokości odsetek za zwłokę, ponieważ wykracza ona poza równoważność rzeczywistej szkody wynikłej bezpośrednio z przestępstwa.

Wprawdzie zasadnie organ rentowy wskazuje, że stanowisko zaprezentowane w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 04 lutego 2002 r. w sprawie II KKN 385/01 nie wiąże Sądów Ubezpieczeń Społecznych w niniejszej sprawie, lecz stwierdzić należy, iż wyrok ten ma istotne znaczenie dla prawidłowej wykładni przepisu art. 67 § 3 k.k., dokonuje w przekonujący sposób wykładni tego przepisu, a zatem Sądy te (oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych) winny uwzględniać stanowisko wyrażone w uzasadnieniu tego wyroku.

Zasadnie Sąd Okręgowy przyjął zatem, że Sąd Rejonowy w Gdańsku XIX Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Pruszczu Gdańskim zobowiązując E. S. w pkt II wyroku z dnia 29 grudnia 2003 r. w sprawie XIX K 853/03 do naprawienia szkody w części poprzez spłatę zaległych składek na ubezpieczenie społeczne w kwocie 2.000,00 zł w

terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia określił tę szkodę, jako równowartość nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne jej pracowników, bez uwzględnienia odsetek za zwłokę.

Wobec powyższego nieprawidłowo organ rentowy dokonał zaliczenia dokonanych przez E. S. wpłat na poczet „należności z tytułu składek” w rozumieniu art. 24 ust. 2 ustawy systemowej, rozliczając dokonane wpłaty proporcjonalnie na pokrycie kwot zaległych składek oraz kwot odsetek za zwłokę, w stosunku, w jakim w dniu danej wpłaty pozostawała kwota zaległości z tytułu składek do kwoty odsetek za zwłokę.

W konsekwencji organ ten błędnie ustalił zadłużenie E. S. ustalając je w kwocie zawyżonej o kwoty ustawowych odsetek od zaległych składek, na poczet których nie zaliczył dokonanych przez odwołującą w dniu 23 listopada 2004 r. i w dniu 26 listopada 2004 r. wpłat.

Na marginesie powyższych rozważań wskazać należy, że Sąd I instancji w żadnym fragmencie uzasadnienia zaskarżonego wyroku nie kwestionuje prawa organu rentowego do odsetek z art. 23 ust. 1 ustawy systemowej, lecz weryfikuje sposób rozliczenia w/w wpłat.

W związku z powyższym za niezasadny uznać należy zarzut naruszenia prawa materialnego, a w szczególności art. 23 i art. 24 ust. 2 ustawy systemowej oraz § 21 ust. 2 rozporządzenia.

Stosownie do treści art. 385 k.p.c. sąd drugiej instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. orzekł, jak w pkt I sentencji wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu – kosztów zastępstwa procesowego E. S. w postępowaniu apelacyjnym w niniejszej sprawie, na mocy art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2, § 12 ust. 2 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 461), Sąd ten orzekł jak w pkt II sentencji wyroku.